

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ
บริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศในขณะเดียวกัน

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ วท ๕๓๐๑/๐๙๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบขององค์การมหาชน จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๓ และตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสามคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเจ้ากรมแผนที่ทหาร และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนไม่เกินหกคน”

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งพลตรีวิจิต สาทรานนท์ เป็นประธานกรรมการ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้พลตรีวิจิต สาทรานนท์ ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมแผนที่ทหาร ดังนั้นจึงขอหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารของพลตรีวิจิต สาทรานนท์ ตามมติคณะรัฐมนตรี และการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรมแผนที่ทหาร ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งพลตรีวิจิต สาทรานนท์ เป็นประธานกรรมการ^๑ ในคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๕๐๖๐ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พลตรีวิจิต สาทธานนท์ ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมแผนที่ทหาร^๒ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการดังกล่าวด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง จึงมีปัญหาว่าพลตรีวิจิต สาทธานนท์ สามารถดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและดำรงตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่งในขณะเดียวกันได้หรือไม่

เมื่อพิจารณามาตรา ๑๓^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้ว จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการบริหารประกอบด้วย (๑) ประธานกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยในส่วนของ การแต่งตั้งประธานกรรมการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศอันเป็นคุณสมบัติ เฉพาะตัวของบุคคลเป็นสำคัญ และเมื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้รับแต่งตั้ง แล้วจะมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีตามมาตรา ๑๖^๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว โดยจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗^๕ เช่น ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่

^๒ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ให้นายทหารรับราชการ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

^๓ มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสามคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเจ้ากรมแผนที่ทหาร

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความเจตเจเนเป็นที่ประจักษ์ในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอวกาศ ภูมิสารสนเทศ หรือสาขา อื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อกิจการของสำนักงาน ซึ่งจะต้องเป็นสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอวกาศหรือภูมิ สารสนเทศไม่น้อยกว่าสามคน และต้องเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐอย่าง น้อยสองคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

^๔ มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ฯลฯ

ฯลฯ

ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้ง อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระไม่ได้

^๕ มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ สำหรับกรรมการโดยตำแหน่งนั้นเมื่อ กฎหมายระบุตำแหน่งใดให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งนั้นย่อมต้อง เป็นกรรมการจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกรรมการโดยตำแหน่งไม่สามารถลาออกได้ เพราะตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ย่อมมีโดยถาวร

เมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือ การ ที่คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งพลตรีวิชิตา เป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศย่อมทำให้มีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานใน ฐานะประธานกรรมการจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตาม มาตรา ๑๗ ซึ่งเมื่อไม่ปรากฏว่ามีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะทำให้พลตรีวิชิตา ต้องพ้นจาก ตำแหน่งก่อนวาระ พลตรีวิชิตา ย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานในฐานะประธานกรรมการใน คณะกรรมการจนกว่าจะครบตามวาระการดำรงตำแหน่ง และในขณะเดียวกันเมื่อกรรมการโดย ตำแหน่งมีลักษณะพิเศษดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น การที่พลตรีวิชิตา ซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้ากรมแผน ที่ทหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๒) ด้วย จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการ โดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรมแผนที่ทหารต่อไปได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๘

---

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อน ความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๔ หรือกระทำการ อันมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕